

เลขรับ 1225/65
วันที่ 11 พ.ค. 65

สนง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ
เลขที่รับ ๒๕๖๕
วันที่ 10 พ.ค. 2565

ที่ ขย ๐๐๒๓.๓/๕๘

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ สำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
และสำนักงานเทศบาลเมืองชัยภูมิ

ตามหนังสือจังหวัดชัยภูมิ ด่วนที่สุด ที่ ขย ๐๐๒๓.๓/๕๘ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๕ ให้อำเภอ
แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือ
รับรองการแจ้งตามกฎหมายกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการ
ในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา
เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๗๙ ก วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เนื่องจากมีประเด็นข้อซักถามจากองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว จึงขอชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตาม
กฎกระทรวงดังกล่าวเพิ่มเติม รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

ที่ ขย ๐๐๒๓.๑๔/๑๒๑ ที่ว่าการอำเภอเทพสถิต
10 พ.ค. 2565

เรียน นายค ทด./นายก อบต.ทุกแห่ง

เพื่อ โปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

รายงานผลการดำเนินการให้อำเภอ
ภายในวันที่

นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นปฏิบัติการ
10 พ.ค. 2565
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร/โทรสาร ๐-๔๔๘๒-๒๒๐๓

เรียน นายค ลบต.บ้านไร่
เพื่อโปรดทราบ
แจ้ง

เห็นควรพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายสาวลันดา จังโกฏี)
เจ้าพนักงานธุรการ ชำนาญงาน

จ.อ.
(อนุชิตี พึ่งฤทธิ)
หัวหน้าสำนักปลัด
(นายศุภกฤษ ฐานเจริญ)
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่

โปรดสั่งการ

(นายมนตรี ศศิรานูวัฒน์)

นายกรณต์ เขตจันทัก

สำนักงานส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
รับเลขที่ 4855
ลงวันที่ ๑๖ มิ.ย. ๒๕๖๕
เวลา.....

ที่ มท ๐๘๑๙.๒/ว ๑๖๓๖๕

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด

ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๒/ว ๗๕ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๕ ขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกไปอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกไปอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๓๙ ก วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เนื่องจากมีประเด็นข้อซักถามจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว จึงขอชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวเพิ่มเติม และขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย รายละเอียดตามเว็บไซต์ <https://bit.ly/3vzrVLS> หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

กองสาธารณสุขท้องถิ่น
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๗๒๒๕/๐๘-๑๑๗๔-๓๗๓๘
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

แนวทางการปฏิบัติตามกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต
และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต
หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. คำถาม

กฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ สามารถใช้บังคับย้อนหลังได้หรือไม่

ความเห็น การกำหนดวันใช้บังคับของกฎหมายเพื่อให้ทราบว่า สภาพบังคับของกฎหมายแต่ละฉบับมีผลใช้บังคับตั้งแต่เมื่อใด การประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นเพียงการแสดงถึงการมีสภาพเป็นกฎหมายของกฎหมายฉบับนั้น ๆ แต่กฎหมายที่มีการประกาศนั้นอาจจะไม่มีผลบังคับใช้ในทันที การที่กฎหมายจะมีสภาพบังคับหรือมีผลใช้บังคับแก่ผู้อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายจะเกิดขึ้นต่อเมื่อถึงกำหนดเวลาวันใช้บังคับตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย ซึ่งการที่จะกำหนดวันใช้บังคับเป็นวันใดหรือเมื่อใด ต้องพิจารณาจากวัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์ของกฎหมายในแต่ละเรื่องที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ เหตุผลและความจำเป็นในทางนโยบาย สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งสภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อกำหนดความเหมาะสมของวันที่กฎหมายควรจะมีผลใช้บังคับเมื่อใด สำหรับกรณีที่กำหนดให้กฎหมายมีผลบังคับย้อนหลังสามารถกำหนดได้ อันอาจเป็นผลเนื่องมาจากความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวม ความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือความมั่นคงของประเทศ รวมทั้งกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วน หรือเพื่อความต่อเนื่องของสภาพบังคับหรือมาตรการทางกฎหมาย โดยกำหนดให้กฎหมายใหม่มีผลบังคับใช้ต่อเนื่องจากกฎหมายเดิมที่ถูกลบเลิกหรือสิ้นผลไป ซึ่งการกำหนดวันใช้บังคับของกฎหมายรูปแบบนี้ต้องกำหนดวันเดือนปีที่ใช้บังคับไว้แน่นอน ดังนั้น การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ออกกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยให้กฎกระทรวงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ซึ่งต่อเนื่องกับกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงสามารถกระทำได้

อนึ่ง กรณีผู้ประกอบการได้ยื่นขอใบอนุญาต จัดตั้งตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ และหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร และได้ชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามข้อ ๒ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) หรือหนังสือรับรองการแจ้งในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการ สิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ แต่ก่อนวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นวันที่กฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา กรณีเช่นนี้ ผู้ประกอบการดังกล่าวสามารถขอคืนค่าธรรมเนียมที่ได้มีการชำระ ให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ เนื่องจากการที่ราชการส่วนท้องถิ่นรับชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวจากผู้ประกอบการเป็นการรับชำระค่าธรรมเนียมโดยปราศจากมูลอันจะอ้างตามกฎหมาย ทำให้ผู้ประกอบการเสียเปรียบเข้าลักษณะเรื่องลากมิดควรได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๐๖ ราชการส่วนท้องถิ่นจึงต้องคืนเงินที่รับชำระเป็นค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้แก่ผู้ประกอบการ

๒. คำถาม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องออกข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับใหม่ เพื่อให้มีผลบังคับใช้กับผู้ประกอบกิจการหรือไม่

ความเห็น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว กำหนดว่า ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งตามบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเฉพาะกรณีการกำหนดค่าธรรมเนียมในเรื่องที่เกี่ยวข้อง แต่มิได้กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติยกเว้นค่าธรรมเนียมในเรื่องดังกล่าวแต่อย่างใด ดังนั้น การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ออกกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ กฎกระทรวงฉบับนี้ จึงมีผลบังคับใช้กับผู้ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิจำเป็นต้องออกข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับใหม่เพื่อให้กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลบังคับใช้กับผู้ประกอบกิจการอีก

๓. คำถาม

ขั้นตอนและวิธีการคืนเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าว จะมีวิธีการขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร

ความเห็น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินการเบิกจ่ายเงิน การฝากเงินการเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔๔ กำหนดว่า กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับเงินรายรับและต่อมามีการขอคืนในลักษณะลามกมิควรได้ภายในกำหนดอายุความ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถอนคืนเงินรายรับ โดยถือปฏิบัติตามข้อ ๔๕ และข้อ ๔๖ ข้อ ๔๕ กำหนดว่า การถอนคืนเงินรายรับตามข้อ ๔๔ ให้ตรวจสอบและมีสาระสำคัญ ดังนี้ (๑) เหตุผลความจำเป็นในการถอนคืนเงินรายรับที่นำส่งเป็นรายรับที่นำส่งแล้ว (๒) หลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ... และข้อ ๔๖ กำหนดวิธีปฏิบัติในการถอนคืนเงินรายรับ ให้ปฏิบัติตามนี้ (๑) ขอเงินคืนภายในปีงบประมาณที่รับเงินเมื่อตรวจสอบแล้วเห็นว่าถูกต้องให้จ่ายคืนเงินรายรับดังกล่าว โดยต้องได้รับอนุมัติจากผู้บริหารท้องถิ่น และ (๒) ขอเงินคืนภายหลังจากปีงบประมาณที่รับเงินรายรับเมื่อตรวจสอบแล้วเห็นว่า ถูกต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายขาดเงินสะสมได้ โดยต้องได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่น ดังนั้น กรณีที่ผู้ประกอบกิจการได้ยื่นขอใบอนุญาตจัดตั้งตลาด จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ และหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร และได้ชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต หรือหนังสือรับรองการแจ้ง ตามข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ก่อนวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นวันที่กฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตและหนังสือรับรองการแจ้ง ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้งและการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ผู้ประกอบกิจการดังกล่าวก็สามารถขอคืนเงินค่าธรรมเนียมได้ โดยถือปฏิบัติตามข้อ ๔๔ ข้อ ๔๕ และข้อ ๔๖ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม